

Medal „Reipublicae Memoriae Meritum”

Beata Moskal-Słaniewska, Prezydent Świdnicy

Od wielu lat aktywnie angażuje się w pielęgnowanie pamięci narodowej i lokalnego dziedzictwa historycznego, wspierając obchody najważniejszych świąt państwowych i rocznic oraz inicjatywy upamiętniające bohaterów walk o wolność i niepodległość Polski. Szczególnym wyrazem jej zaangażowania jest wieloletnia współpraca z Instytutem Pamięci Narodowej oraz wspieranie działań edukacyjnych, wystawienniczych i popularyzatorskich, skierowanych do mieszkańców Świdnicy, a zwłaszcza młodego pokolenia. Istotnym osiągnięciem było utworzenie w 2024 r. Regionalnego Przystanku Historia IPN w Świdnicy. Przyczyniła się do powstania w mieście kilku nowych upamiętnień, w tym poświęconych bł. ks. Jerzemu Popiełuszcze. Z jej inicjatywy w 2025 r. ogłoszono w Świdnicy Rok Mieczysława Kozara-Słobódzkiego, w ramach którego odbyło się szereg wydarzeń edukacyjnych i memoratywnych. Podejmowane przez nią działania tworzą w Świdnicy trwałą przestrzeń pamięci i przyczyniają się do przekazywania prawdy o historii Polski kolejnym pokoleniom. Zaangażowanie w ochronę i upowszechnianie pamięci historycznej stanowi ważny wkład w budowanie lokalnej wspólnoty opartej na szacunku dla tych, którzy walczyli o wolność, niepodległość i godność Rzeczypospolitej.

Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy

Muzeum od 1983 roku zachowuje materialne pozostałości po byłym niemieckim nazistowskim obozie koncentracyjnym Gross-Rosen, dokumentuje losy jego ofiar oraz upowszechnia wiedzę o zbrodniach III Rzeszy. Istotną częścią działalności Muzeum jest edukacja historyczna oraz organizacja konferencji, seminariów, uroczystości rocznicowych i budowa oraz odbudowa miejsc pamięci. Muzeum od wielu lat współpracuje z Instytutem Pamięci Narodowej w zakresie badań, dokumentowania zbrodni oraz identyfikacji i upamiętniania ich ofiar. W ramach wspólnych prac archeologicznych i ekshumacyjnych odnaleziono masową mogiłę zawierającą szczątki 92 ofiar obozu oraz zabezpieczono ponad 700 przedmiotów należących do więźniów. Ponadto Muzeum oraz IPN współorganizują konferencję naukową oraz uroczystości, a także prowadzą współpracę archiwalną. Wieloletnia działalność Muzeum stanowi szczególny wkład w zachowanie pamięci o ofiarach oraz w kształtowanie świadomości historycznej kolejnych pokoleń.

Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”

Ośrodek od 2007 roku dokumentuje, bada i upowszechnia najnowszą historię Polski, ze szczególnym uwzględnieniem dziejów Wrocławia, Dolnego Śląska i Ziem Zachodnich i Północnych. Szczególnym osiągnięciem Ośrodka jest szeroko zakrojony program gromadzenia relacji świadków powojennych przesiedleń, Sybiraków oraz działaczy opozycji antykomunistycznej. Poprzez funkcjonujące w ramach Ośrodka Centrum Historii Zajezdnia, ich działalność wystawienniczą, wydawniczą i edukacyjną Ośrodek skutecznie przybliża kolejnym pokoleniom doświadczenia Polaków XX wieku. Ważną częścią działalności jest upamiętnianie bohaterów walki o niepodległość oraz dziedzictwa „Solidarności”. Jednym z ważniejszych projektów o charakterze memoratywnym był wkład w powstanie Pomnika Żołnierzy Wyklętych, który jest jednym z ważniejszych miejsc pamięci we Wrocławiu. Ośrodek realizuje te zadania we współpracy z licznymi instytucjami naukowymi, kulturalnymi i państwowymi, w tym z Instytutem Pamięci Narodowej. Swoją wieloletnią działalnością wnosi istotny wkład w zachowanie pamięci historycznej i budowanie świadomości narodowej kolejnych pokoleń.

Region NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk

Od ponad trzech dekad Region Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność” konsekwentnie pielęgnuje pamięć o historii „Solidarności”, demokratycznej opozycji oraz osobach represjonowanych przez władze komunistyczne. Region współorganizuje obchody najważniejszych rocznic związanych z historią „Solidarności”, wspiera powstawanie miejsc pamięci i pomników, prowadzi przedsięwzięcia edukacyjne dla młodzieży oraz od lat popularyzuje wiedzę o dziedzictwie dolnośląskiej „Solidarności”. Na uznanie zasługuje zaangażowanie Regionu w dokumentowanie i upamiętnianie dorobku działaczy opozycji antykomunistycznej oraz troska o tych, którzy swoją odwagą i poświęceniem współtworzyli drogę Polski do wolności. Szczególnym wyrazem tej działalności jest trwała i wielowymiarowa współpraca z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu, obejmująca badania naukowe, edukację historyczną, działalność wydawniczą oraz inicjatywy upamiętniające. Spośród wielu wspólnych działań można wymienić serię wydawniczą „Dolnośląska Solidarność”, konkurs dla uczniów „Od Solidarności do Trzeciej Rzeczypospolitej” oraz współpracę przy Biegu Solidarności. Wieloletnia działalność Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność” stanowi trwały wkład w zachowanie pamięci o walce społeczeństwa polskiego o wolność, godność i niepodległość.